

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	13
Od autorów	17
Rozdział pierwszy	
Uwagi wstępne	19
Rozdział drugi	
Prawo autorskie	24
1. Przedmiot prawa	24
1.1. Uwagi ogólne	24
1.2. Cecha twórczości i indywidualności	30
1.3. Problemy praktyczne dotyczące kwalifikacji wytworu intelektualnego jako utworu	32
1.4. Utwór zależny	43
1.5. Wyłączenia wybranych kategorii wytworów intelektu spod prawa autorskiego	48
2. Konstrukcja, powstanie i czas ochrony praw autorskich	51
3. Podmiot praw autorskich	54
3.1. Twórca	54
3.2. Współautorstwo	56
3.3. Twórczość pracownicza	59
3.4. Inne podmioty praw autorskich	61
3.5. Następcy prawni	63
4. Autorskie prawa osobiste	64
4.1. Uwagi ogólne	64
4.1.1. Treść i naruszenie	64
4.1.2. Ochrona po śmierci	69

4.1.3.	Problem wspólności praw	69
4.1.4.	Umowy	70
4.1.5.	Utwory pracownicze	71
4.2.	Poszczególne autorskie prawa osobiste	72
4.2.1.	Prawo do autorstwa	72
4.2.2.	Prawo do integralności utworu	76
4.2.3.	Prawo do rzetelnego wykorzystania utworu	77
4.2.4.	Prawo do decydowania o pierwszym udostępnieniu utworu publiczności	79
4.2.5.	Prawo dostępu do dzieła	80
4.3.	Ochrona autorskich dóbr osobistych a stosunki umowne	80
5.	Autorskie prawa majątkowe	82
5.1.	Treść prawa	82
5.1.1.	Uwagi ogólne. Pojęcie korzystania	82
5.1.2.	Pola eksploatacji	83
5.1.3.	Postacie korzystania z utworu	84
5.1.4.	Rozporządzanie utworem i prawo do wynagrodzenia	90
5.1.5.	Zezwolenie na wykonywanie prawa autorskiego do dzieła zależnego	91
5.1.6.	<i>Droit de suite</i>	92
5.1.7.	Zabezpieczenia przed dostępem do utworów ...	93
5.1.8.	Prawa wyłączne do utworu a własność egzemplarza utworu	93
5.2.	Wyczerpanie prawa	95
5.3.	Ograniczenia treści autorskich praw majątkowych	100
5.3.1.	Uwagi wstępne	100
5.3.1.1.	Istota i funkcja dozwolonego użytku ...	100
5.3.1.2.	Trzystopniowy test z art. 35 pr. aut. ...	101
5.3.1.3.	Umowy a dozwolony użytek	103
5.3.1.4.	Rozpowszechnienie utworu jako warunek dozwolonego użytku ...	104
5.3.1.5.	Obowiązek wymienienia imienia i nazwiska twórcy	105
5.3.1.6.	Korzyści majątkowe użytkownika	106
5.3.1.7.	Wynagrodzenie twórcy	106

5.3.1.8.	Dozwolony użytek jako normatywna podstawa ograniczenia ochrony autorskich dóbr osobistych	108
5.3.1.9.	Bezpośrednie stosowanie Konstytucji, KPP i EKPC dla rozszerzenia swobody eksploatacji cudzych utworów poza dozwolonym użytkowaniem	109
5.3.2.	Dozwolony użytek osobisty	111
5.3.3.	Swoboda cytowania	117
5.3.4.	Parodia, pastisz i karykatura	125
5.3.5.	Antologie	126
5.3.6.	Przedruk	127
5.3.7.	Licencje dla celów naukowych i dydaktycznych ...	129
5.3.7.1.	Licencja dla zilustrowania treści przekazywanych w celach dydaktycznych lub w celu prowadzenia działalności naukowej	129
5.3.7.2.	„Licencja dla bibliotek”	133
5.3.8.	Publiczne odtwarzanie programu radiowego lub telewizyjnego	139
5.3.9.	Licencja z art. 23 ¹ pr. aut.	140
5.3.10.	Dzieła osierocone i niedostępne w handlu	143
5.3.11.	Licencja dla osób niepełnosprawnych	147
5.3.12.	Inne postacie licencji	150
5.3.13.	Reemisja programów w sieciach kablowych	153
6.	Regulacje szczególne	154
6.1.	Programy komputerowe	154
6.2.	Utwór audiowizualny	160
7.	Umowy	162
7.1.	Zasada wolności kontraktowej i jej ograniczenia	162
7.2.	Zasada specyfikacji w umowie pól eksploatacji utworu ...	166
7.3.	Zakaz obejmowania umową nieznanymi (w chwili jej zawierania) pól eksploatacji utworu	168
7.4.	Zakaz zawierania umów w części dotyczącej wszystkich utworów lub wszystkich utworów określonego rodzaju tego samego twórcy mających powstać w przyszłości	169
7.5.	Zakaz zbycia i zrzeczenia się prawa do wynagrodzenia ...	170

7.6. Nakaz zawierania pod rygorem nieważności umów o przeniesienie autorskich praw majątkowych i umów licencyjnych wyłącznych w formie pisemnej (art. 53 i 67 ust. 5 pr. aut.)	170
7.7. Autorskie dobra osobiste a umowy	171
7.8. Inne ograniczenia swobody umów	174
7.9. Przepisy względnie obowiązujące	174
7.10. Zasady redakcji kontraktów autorskich	177
7.11. Licencje <i>open source</i> , <i>creative commons</i> i ruch <i>open access</i>	183
8. Ochrona praw autorskich i praw pokrewnych	186
8.1. Autorskie prawa osobiste	186
8.2. Autorskie prawa majątkowe	188
8.2.1. Stwierdzenie naruszenia i podmiot odpowiedzialny	188
8.2.1.1. Bezpośrednie wkroczenie w zakres cudzego prawa autorskiego	188
8.2.1.2. Legitymacja bierna; pośrednie naruszenie prawa autorskiego	190
8.2.1.3. Odpowiedzialność za naruszenie prawa autorskiego w Internecie	193
8.2.1.4. Legitymacja czynna	209
8.2.2. Roszczenia	210
8.2.2.1. Uwagi ogólne	210
8.2.2.2. Roszczenie o zaniechanie naruszania ...	210
8.2.2.3. Roszczenie o usunięcie skutków naruszenia	211
8.2.2.4. Roszczenie o naprawienie wyrządzonej szkody na zasadach ogólnych	211
8.2.2.5. Roszczenie o zapłatę sumy pieniężnej ...	212
8.2.2.6. Roszczenie o wydanie uzyskanych korzyści	218
8.2.2.7. Roszczenie o ogłoszenie oświadczenia lub wyroku	219
8.2.2.8. Roszczenia informacyjne	220
8.2.2.9. Roszczenia uzupełniające	225

8.2.2.10. Roszczenia w związku z usuwaniem zabezpieczeń technicznych i elektronicznych informacji	225
8.2.2.11. Zabezpieczenie dowodów i roszczeń	226
8.2.2.12. Roszczenie prewencyjne z art. 439 k.c.	228
8.2.3. Powództwo z art. 189 k.p.c.	229
8.2.4. Przedawnienie	230
8.2.5. Zagadnienia procesowe	230
8.2.5.1. Sąd właściwy	230
8.2.5.2. Ciężar dowodu – zasady ogólne i domniemania	231
8.2.5.3. Ciężar dowodu w procesie o naruszenie praw autorskich	233
8.3. Nadużycie prawa autorskiego	235

Rozdział trzeci

Prawa pokrewne	239
1. Uwagi generalne	239
2. Prawo do artystycznych wykonań	241
3. Prawa do fonogramów i wideogramów	247
4. Prawo do nadań	249
5. Prawo do pierwszego wydania	250
6. Prawo do wydania naukowego i krytycznego	253
7. Ochrona praw pokrewnych	255

Rozdział czwarty

Sui generis ochrona baz danych	256
1. Wprowadzenie	256
2. Przedmiot ochrony	259
3. Producent bazy danych	262
4. Treść ochrony	262
5. Czas ochrony	269
6. Ochrona baz danych	269

Rozdział piąty**Organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi**

i pokrewnymi	270
1. Uwagi ogólne	270
2. Podstawa do wykonywania zbiorowego zarządu przez organizacje zbiorowego zarządzania	272
2.1. Uwagi ogólne	272
2.2. Umowa o zbiorowe zarządzanie	273
2.3. Umowa o reprezentacji	274
2.4. Obowiązkowe pośrednictwo organizacji zbiorowego zarządzania	278
2.5. Niezależne podmioty zarządzające prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi	280
3. Wykonywanie zbiorowego zarządu w stosunkach zewnętrznych	281
3.1. Uwagi ogólne	281
3.2. Tabele wynagrodzeń	282
3.3. Postępowanie mediacyjne	285
4. Domniemanie	285

Rozdział szósty**Konwencje międzynarodowe** 287

1. Konwencja berneńska	287
2. Konwencja rzymska	291
3. Porozumienie TRIPS	295
4. „Internetowe” traktaty WIPO	299
4.1. Wprowadzenie	299
4.2. Traktat WIPO o prawie autorskim	300
4.3. Traktat WIPO o artystycznych wykonaniach i fonogramach	303
4.4. Pekijski traktat w sprawie audiowizualnych artystycznych wykonań	305
4.5. Traktat o dostępie osób z upośledzeniem wzroku do opublikowanych utworów	306

Rozdział siódmy**Prawo autorskie w Unii Europejskiej** 308

Akty normatywne

Ustawa z 4.02.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1191 ze zm.)	317
Ustawa z 27.07.2001 r. o ochronie baz danych (Dz.U. Nr 128, poz. 1402 ze zm.)	383
Ustawa z 15.06.2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi (Dz.U. poz. 1293)	391
Ustawa z 7.07.1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2018 r. poz. 1202 ze zm. – wyciąg)	458
Ustawa z 12.09.2002 r. o normalizacji (Dz.U. z 2015 r. poz. 1483 – wyciąg)	460
Ustawa z 20.07.2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. poz. 1668 ze zm. – wyciąg)	461
Ustawa z 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1509 ze zm. – wyciąg)	462
Ustawa z 18.07.2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz.U. z 2019 r. poz. 123 – wyciąg)	464
Ustawa z 12.07.2017 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1452 – wyciąg)	467
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1128 z 14.06.2017 r. w sprawie transgranicznego przenoszenia na rynku wewnętrznym usług online w zakresie treści (Dz.Urz. UE L 168 z 30.06.2017 r., s. 1, ze sprost.)	469
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1563 z 13.09.2017 r. w sprawie transgranicznej wymiany między Unią a państwami trzecimi kopii w dostępnych formatach określonych utworów i innych przedmiotów chronionych prawem autorskim i prawami pokrewnymi z korzyścią dla osób niewidomych, osób słabowidzących lub osób z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem (Dz.Urz. UE L 242 z 20.09.2017 r., s. 1)	493
Akt paryski konwencji berneńskiej o ochronie dzieł literackich i artystycznych sporządzony w Paryżu 24.07.1971 r. (Dz.U. z 1990 r. Nr 82, poz. 474 – wyciąg)	503

Międzynarodowa konwencja o ochronie wykonawców, producentów fonogramów oraz organizacji nadawczych sporządzona w Rzymie 26.10.1961 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 125, poz. 800)	518
Oświadczenie rządowe z 6.06.1997 r. w sprawie przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Międzynarodowej konwencji o ochronie wykonawców, producentów fonogramów oraz organizacji nadawczych, sporządzonej w Rzymie dnia 26 października 1961 r. (Dz. U. Nr 125, poz. 801 ze zm.) ...	532
Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (Dz.Urz. WE L 336 z 23.12.1994 r., s. 214, ze zm. – wyciąg)	534
Traktat Światowej Organizacji Własności Intelektualnej o prawie autorskim sporządzony w Genewie 20.12.1996 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 3, poz. 12)	554
Traktat Światowej Organizacji Własności Intelektualnej sporządzony w Genewie 20.12.1996 r. o artystycznych wykonaniach i fonogramach (Dz. U. z 2004 r. Nr 41, poz. 375)	566
Traktat z Marrakeszu o ułatwieniu dostępu do opublikowanych utworów osobom niewidomym, słabowidzącym i osobom z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznawanie się z drukiem (Dz.Urz. UE L 48 z 21.02.2018 r., s. 3)	583
Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 22.05.2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.Urz. UE L 167 z 22.06.2001, s. 10, ze zm.)	598